

۲۰۲۰/۱۲/۲۱

اختر محمد يوسفی

د جگړه مارو ډلو د سولې خبرې، ملي روغه جوړه نده ؟

طالب جانہ!

د پاکستان پوځ دا نظر لري، چې پاکستان په اتمې وسلو او ستر پوځ سمبال هیواد دی؛ نو د ستر پوځ لپاره پراخې جغرافیې ته اړتیا ده، چې د دې موخې لپاره دوی د افغانستان دولت او افغاني هویت له منځه وړل غواړي؛ ځکه، چې د افغانستان د دولت په کمزوري کېدو سره د پاکستان پوځ د بلوچستان او پښتونخوا په سیمو د تسلط او ملکیت لرل تر

پېړيو غځوي. د افغاني هویت تسخیر پاکستان ته په سیمه کې د پاکستان په نوم د رامنځته شوي غیرې تاریخي او ارزښتي واقعیت د ځای پر ځای کولو موکه په لاس ورکوي. د همدې موخې لپاره د پاکستان دولت طالبانو ته د طالبانو د راپورته کېدو پر وخت کې اجندا ورکړه، چې تاسو باید افغاني هویت له منځه یوسی، چې د پاکستاني هویت د ترویج لپاره ځای خالي شي طالبانو پر نوموړې اجندا پیاوړی کار وکړ د کابل له نیولو سره سم یې د کابل پر راډیو د د شریعت غیر نوم کېښود، ملي بیرغ یې ممنوع اعلان کړ، ملي سرود یې له منځه یوړ، د پښتنو کلتوري جرگه او حقوقي نظام یې له منځه یوړ او د جرگې په فیصلو یې بندیز ولگولو، د نورو څو زره کلن کلتوري جشن یې ممنوع کړ او د بودا مجسمه یې په داسې حال کې وړانه کړله، چې هیڅ افغان یې عبادت نه کولو یوازې د افغانستان د څو زره کلن تمدن او هویت هنداره وه.

د دوو او یا د څو جگړه مارو ډلو ترمنځ د واک ویش پر سر او یا د دغو ډلو د خپل منځی پر توپرونو باندی د مذاکراتو خبری که چیری پټ وی او یا هم لکه لمر بڼکاره وی، ملی روغه جوړه نده. ستاسو دلیونه د افغان «دولت» او د طالبانو د ډلو د سولی د مذاکراتو په هکله صدق کوی. د افغانستان د سولی اساسی مشکل دادی چی د ډلو د روغی جوړی دا ډول مذاکرات چی د افغان «دولت» او د طالبانو د استازو تر منځ دری میاشتی د مخه په دوحه کښی پیل شوی د افغان ملت د غوچ اکثریت استازیتوب نشی کولای، ددی دوو ډلو د روغی جوړی خبری دی، دا خبری د ملی روغی جوړی خبری ندی، هیواد ته رښتنی سوله منځ ته نه راځی .

د ډلو تر منځ د روغی جوړی خبری او د ملی روغی جوړی کرن لاره یو له بله سره په تعریف او عملی لارو کښی سره ډیر لوی توپرونه لری. غواړم د هغو د توپرونه ځنی ټکی تاسو او د نورو درونو لوستونکو سره شریکه کړم.

*- د ملی روغی جوړی د کرن لاری استازی یواځی د خلکو د منځگړیتوب پواسطه او په خاص ډول د جگړی د قربانیان لخوا څخه چی ټول استازی د ثالث بالخیر کسان وی ټاکل کیږی. د طالبانو او د افغان «دولت» اوسنی د مذاکراتو استازی د هغو د ډلو لخوا په انتصابی توگه نومول شوی، د ملت د روغی جوړی د کرن لاری سره سم ندی ټاکل شوی، د ملت د رښتنی سولی د ملت د منلو وړ استازی ندی. د طالبانو او د افغان «دولت» اوسنی «دواک» د خلکو د خوښی قانونی واک ندی. د هیواد په سیمو کښی افغان «دولت» د بهرنیانو په مرسته او یا طالبان د زور له لاری وجود لری، دواړه غیر قانونی دی.

*- د ملی روغی جوړی د کرن لاری پر اساس ثالث بالخیر استازی بیله کورنی او بهرنی مداخلی پرته خپل تصمیمونه نیسی. طالبانو او د افغان «دولت» د ملی روغی جوړی په خبرو کښی یواځی د ناظر په توگه برخه اخلی، ناظر د رأی د ورکولو حق او صلاحیت نه لری. د ملی روغی جوړی ثالث بالخیر استازی د ضرورت په وخت کښی د طالبانو او د افغان «دولت» د استازو څخه پوښتنی کوی. د ثالث بالخیر استازی پریکړی ملی روغی جوړی د کرن لاری پر اساس د قانون په چوکاټ کښی کیږی. د ملی روغی جوړی د کرن لاری پر اساس طالبانو او افغان «دولت» دواړه د خبرو د پیل څخه د مخه د لیکنی په ډول ژمنه کوی چی د ثالث بالخیر د استازو ټولی د پریکړی منی او سرغړونه نه کوی. د طالبانو او افغان «دولت» د استازو تر منځ مذاکرات چی دری میاشتی د مخه په دوحه کښی پیل شوی، ټول هغه هوکړی چی شویدی د بهرنیانانو او خاص ډول د امریکی د متحده ایالتونو د مستقیم فشاری له لاری شویدی.

*- د ملی روغی جوړی د کرن لاری خبری د دولتی د چوکیو او امتیازات د ویش لپاره ندی. راتلونکی مؤقت د ثالث بالخیر حکومت لاری هر ډول تصمیم د خلکو لخوا د لوی جری او بیا وروسته د هیواد د پارلمان لخوا ټاکل کیږی.

که چیری د طالبانو او افغان «دولت» پخپل منځ کښی سره روغه او جوړه هم وکړی، مگر نشی کولای چی رښتینی سوله راولی. نږدی پنځه لسیزی تیریری چی زموږ گران هیواد افغانستان د پردیو د جگړو د اورونو په لمبو کښی سوخی. جگړه زموږ د هیواد او د خلکو ټوله شتمنی د دولتی غلو او «جهادی» تنظیمونو په لاس د «جهاد» او «اسلام» تر نامه لوټ کړیدی، مگر زموږ د هیواد او د هیوادوالو لویه بدبختی خو داده چی هیواد او د هیواد بیگناه اولسونه مو هر ورځ د پردیو د جگړی د اور په لمبو کښی سوخی د سولی او جگړی ترمنځ لاره ورکه ده .

د هیواد کورنی او بهرنی مختوری دښمنان ددی خونړی جگړی او سولی ترمنځ تعریف او کړنو تر منځ، واټن خلک په غلوونکی ډول خطا باسی. یو له غولونکو توطیې څخه هم د جگړی او سولی خبرو په هکله د «اورکم» غلوونکی شعار دی. جگړه جگړه ده او سوله سوله ده. که څوک په رښتیا ره سوله غواړی او د هیواد او هیوادوالو ملی گټو ته ژمن وی نو لومړی اور بند کوی، او بیا د سولی په مذاکراتو او خپل منځی توپیرو باندی خبری کوی. دا چوته ده چی طالبان او هغوی مرستندویان او افغان فاسد دولت رښتینی سوله ته ژمن ندی. تجربو په وار وارو وښودل چی د واک او دولتی د چوکیو وینس سوله نشی راوستلای. که چیری د واک او چوکیو وینس سوله راوستلای شوی، ژوندی مثالونه یی دادی:

جمعیت «اسلامی» شمالی ټلوالی غلو ډلو د عبدالله عبدالله او اشرف غنی ترمنځ هغه مردار سیاسی ټرونونه دی چی د واک او د چوکیو پر وینس ولاری، دا مردار سیاسی ټرونونه لاس لیک کونکو گران هیواد افغانستان ته یی هیچ ډول خدمتونه ونه کړل او هیواد ته کټه ونه رسول. دا مردار سیاسی ټرونونه لا نوری پارونکی توطیې راوپاول چی د گډ پلارنی هیواد قامونه او مذهبونه پیروان یو له بله سره ځانونه دښمن فکر کوی. د طالبانو سره د افغان «دولت» د مذاکراتو استازی سره یو لاس او یوه خوله ندی. د جمعیت «اسلامی» گوند، او شمالی ټلوالی غلو ډلو غړی د عبدالله عبدالله چی سوله شورا رئیس نومول شوی پلویان دی، او د افغان دولت د مذاکراتو بله ډله ځانونه د افغانستان جمهور رئیس اشرف غنی ته ژمن بولی. دا دوه گونی استازی چی د هیواد په د ننه هم په خپلو منځو کښی اختلافات لری د طالبانو سره نه نشی کولای چی د واک او چوکیو پر وینس روغه جوړه وکړی.

بل ژوندی مثال یی د افغان «دولت» او د گلبدین حکمتیار «اسلامی» گوند سره تړون دی چی څو کاله د مخه لاسیک شویدی. د افغانستان «دولت» د گلبدین حکمتیار «اسلامی» گوند ته یو لږ غیر قانونی امتیازات ورکړل، سره لدی هم د گلبدین حکمتیار «اسلامی» گوند د افغانستان «دولت» پر ضد د پاکستان او طالبان سره پټ گډ اړیکی پالی.

جمعیت «اسلامی» گوند اوسنی نومول شوی مشر صلاح الدین ربانی او گلبدین حکمتیار د «اسلامی» گوند ډلو سره له هغه چی د افغانستان «دولت» او حکومت ډیری چوکی د دوی د پلویان په لاس کښی دی، مگر دی دواړو گوندونو د سولی د شورا د گډون او غړیتوب څخه ډډه وکړیده. جمعیت «اسلامی» گوند اوسنی نومول شوی مشر صلاح الدین ربانی او گلبدین حکمتیار د «اسلامی» گوند ډلو په جگړه کښی خپله کټه وینی، د واک او چوکی برخه غواړی سوله نه غواړی.

[برای مطالب دیگر محمد اختر یوسفی، اینجا کلیک کنید](#)